

Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury - z upoważnienia ministra -
na interpelację nr 24171

w sprawie interpretacji przepisów ustawy o drogach publicznych w zakresie zmian opłat za zajęcie pasa drogowego

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację panów posłów Tadeusza Arkita i Jana Musiała (pismo, znak: SPS-023-24171/11, z dnia 29 sierpnia 2011 r.) w sprawie przepisów dotyczących opłat za zajęcie pasa drogowego, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.) zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymaga zezwolenia zarządcy drogi w drodze decyzji administracyjnej. Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę, którą ustala w drodze decyzji administracyjnej właściwy zarządca drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

Ponieważ przepisy ustawy milczą na temat długości okresu, na jaki mogą być wydawane zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, należy domniemywać, iż zależy to z jednej strony od wniosku strony a z drugiej - od planów zarządcy drogi co do rozbudowy lub przebudowy drogi. Zarządca drogi, wydając bowiem zezwolenie na zajęcie pasa drogowego, musi kierować się względami ochrony drogi i koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Jeśli chodzi o ustalenie opłaty za zajęcie pasa drogowego, to zgodnie z art. 40 ust. 11 ww. ustawy opłatę ustala w drodze decyzji administracyjnej właściwy zarządca drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Opłata ta jest ustalana jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym. Zgodnie zaś z art. 40 ust. 13 ww. ustawy opłatę roczną uiszcza się za pierwszy rok umieszczenia urządzenia w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna. A za lata następne uiszcza się je w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku, z góry za dany rok. Wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego zgodnie z art. 40 ust. 7 i 8 ww. ustawy dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, czyli rada gminy/miasta, a dla dróg, których zarządcą jest generalny dyrektor dróg krajowych i autostrad, ustala minister właściwy do spraw transportu. Przy czym generalnie nowe stawki będą obowiązywać przy zezwoleniach wydawanych po ich uchwaleniu.

Ponieważ ww. zezwolenie na zajęcie pasa drogowego oraz opłata za zajęcie pasa drogowego ustalana jest w drodze decyzji administracyjnej, zastosowanie mają tutaj przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Wzruszenia decyzji administracyjnej tworzącej prawa nabyte dotyczy art. 155 K.p.a., zgodnie z którym decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za jej zgodą uchylona lub zmieniona przez organ administracji, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się temu i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Zatem w sytuacji, w której wydana została decyzja administracyjna zezwalająca na zajęcie pasa drogowego i jednocześnie kwotowo ustalająca wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego na okres np. 5 lat, a po 2 latach zmianie uległaby wysokość takiej opłaty ustalona czy to w drodze uchwały rady gminy/miasta, czy to w rozporządzeniu ministra, decyzja taka mogłaby być zmieniona w trybie art. 155 K.p.a. Wówczas musiałaby być spełniona podstawowa przesłanka stosowania tego przepisu, a więc zgoda strony. Brak takiej zgody lub jej wadliwość jest rażącym naruszeniem prawa, co skutkowałoby możliwością stwierdzenia nieważności zmienionej decyzji w trybie art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. Zgodnie z wyrokiem SN zgoda stron "nie może być ani

dorozumiana, ani domniemana. Tylko i wyłącznie zgoda udzielona wprost i wyraźnie, przez stosowne oświadczenie złożone organowi administracji państwowej, może stanowić jedną z przesłanek uchylecia lub zmiany ostatecznej decyzji na podstawie art. 155 K.p.a.” (wyrok SN z dnia 14.3.1991 r., III ARN 32/90, OSNCP 1992, Nr 6, poz. 112).

Reasumując, należy stwierdzić, iż zmiana wydanej już decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego oraz ustalającej wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego możliwa jest w trybie art. 155 K.p.a. Jednocześnie pragnę wyjaśnić, iż resort infrastruktury nie ma uprawnień do stanowienia wykładni powszechnie obowiązującego prawa. Przedstawione stanowisko jest wyrazem wyłącznie poglądu prawnego w przedmiotowej sprawie i nie ma ono charakteru wiążącego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu

Radosław Stępień

Warszawa, dnia 20 września 2011 r.